

Poliittisesti ja industria-
lisesti yhdistyneen köy-
hällistön voimaa ei mi-
kään mahti mailmassa
voi kukistaa.

TOVERI

The circulation of the
Toveri is greater than
the combined circulation
of all other newspapers
printed in Astoria.

LANNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA
ORGAN OF THE WORKING CLASS IN THE WESTERN STATES. THE ONLY SOCIALIST DAILY IN THE WEST

No. 167

Lauantaina, heinäkuun 13—Saturday, July 13

1918.—YHDESTOISTA VUOSIK.—VOL. XI

Usko militaa- riseen voit- toonalkaahor- jua Saksassa

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 13, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Amsterdam, 12 p. heinäk. — Keski-Euroopan Prussin maapäivillä tapahtuneen väittelyn aikana tri Dernburg, Saksan entinen siirtomaaministeri, väitti, että rauhaa ei voitu koskaan saada taistelutietä ylläpitäen. Ilman diplomaattia ei minkäänlainen rauha ollut mahdollinen. Jos Preussi haluaa pitää johtavan asemansa, sanoi Dernburg, niin sen täytyy saada moraalista voitoja. "Minua epäilyttä onko tässä onnistuttu," hän lisäsi.

Vastustavia ääniä alkoi kuulua jungerien keskuudessa ja äärimmäisen vanhoillinen jungeri, herra Oldenburg-Janulchau, vastasi suursanaisella puheella ylistäen Hohenzollern-huononen suuruutta, "sillä sen jäsenet olivat aina opettaneet itseään ja kansansa taistelemaan ja kuolemaan valtion puolesta."

"Dernburgin pitäisi olla viimeinen henkilö puhuman moraalista valloituksista," hän lisäsi. "Sellaiset seikat saattavat johtaa pitoihin Amerikan lähettilään Gerardin kunniaksi."

Dernburg vastasi ettei ollut koskaan pitänyt lähettilään Gerardin soveliaana esineenä moraalille saavutuksille. Sanoi oleensa kysymyksenalaisissa pidoissa, mutta väitti asiasta oikein varakanslerin ja ulkoministerin.

Kühlman kyllästynyt.
Amsterdam, 12 p. heinäk. — Berlinistä tiedotetaan, että tri Richard Kühlman, Saksan entinen ulkoministeri, lähtee pian Sveitsiin pitkälliselle lomalle. Eräälle ystävänsä oli Kühlman sanonut: "Olen iloinen saadessani taas raitista ilmaa. Olen sairautteen asti kaikkeen kyllästynyt."

Edistysmieliset muuttavat mieltään.
Kööpenhamina, 12 p. heinäk. — Vossische Zeitung ilmoittaa edistysmielisten haluavan antaa tilaisuuden amiraali Paul von Hintzelle "kokeilla" ulkoministerinä. Philip Scheidemann ja eräät toiset viralliset sosialistit ovat myös suostuneet hyväksymään von Hintzen nimityksen "visseillä rajotuksilla."

Itävalta hajoamistilassa.
Rooma, 12 p. heinäk. — Valtiollisten ja militaaristen johtajien keskuudessa selitetään italialaisten nopean etenemisen Albanian osottavan, että Itävalta on hajoamistilassa. Viimeksi saapuvien tietojen mukaan ovat liittolaisten joukot Albanian ja Macedoniassa päässeet toistensa yhteyteen Beratin valloituksen jälkeen ja vkenevät nyt muodostamaan yhtenäisen rintaman Albanian Salonikiin.

Saavat itse hankkia työväen itselleen

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 13, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Washington, D. C., 12 p. heinäk. — Sellaiset tehtailijat, joiden tuotantolaitoksissa ei valmisteta sotatarvikkeita tai joilla tuotantolaitoksissaan on 100 miestä pienempi määrä työläisiä saavat hankkia työvoiman laitoksiansa itse käyttämättä hallituksen työnvälitysoimistoa, jonka kautta sotatarvikkeiden tuotantolaitokset ovat velvollisia työvoiman hankkimaan. Hallituksen työnvälitysoimisto tulee sotatarvikkeiden työläisten työnvälityksen lisäksi välittämään työnhankintaa työmiehille maanviljelystehoihin ja rautateiden tekoon.

SOTAUTUISIA

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 13, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

(U. P:n sähkösanomia Toverille)

ITÄVALTALAISET JOUKSEVAT ALBANIASSA.
Rooma, 13 p. heinäk. — Puolivirallisesti ilmoitetaan: "Eteneminen Albanian tapahtuu nopeasti. Vihollinen kykenee tekemään vastarintaa vain satunnaisissa jälkivartiosteluissa. Vihollinen on jättänyt jälkeensä suuria varastoja sotatarvikkeita, joita ei ole enää jättänyt hävittämään. Beratin asukkaat vastaanottivat sotajoukkomme vapauttajina."

Lontoo, 13 p. heinäk. — Ranskan sotajoukot hyökkäävät nykyään eteenpäin Albanian vuoristoosuuksilla samalla nopeudella kuin italialaiset hyökkäyksen alkupaivinä. Ranskalaisen armeijan mykkyä on pysyvä italialaisten rinnalla vuoristoosuuksissa, jotta yhteinen rintama säilyisi suorana.

Ottelut länsirintamalla.

Pariisi, 13 p. heinäk. — Mont Didierin ja Oisen välillä ranskalaiset taas valtasivat neljännesmailin aluetta, ottaen haltuunsa Porten maatilaa. Ranskalaiset jatkavat hyökkäyksiään Oisen ja Marnen laaksoissa sekä Champagnassa.

Pariisi, 13 p. heinäk. — Havastuomiston kirjeenvaihtaja Brittiläisten rintamalla tiedottaa, että länsirintamalla olevien brittiläisten lukumäärä on jälleen noin 2,000,000 miestä. Tämä on jatkuvinkin vhtä suuri määrä kuin v. 1917 kamppailun alussa.

Brittiläisten mieshukka.

Lontoo, 13 p. heinäk. — Brittiläisten mieshukaksi kuluneen viikon aikana raporteerattiin 14,874 miestä. Näistä kaatui kentällä 1,934 miestä ja 125 upseeria.

1,100,000 amerikalaisista Ranskassa.

Washington, 13 p. heinäk. — Yhdysvaltain esikunnanpäällikkö kenraali March ilmoitti tänään senaatin sota-asiankomitealle, että Ranskassa olevien amerikalaisien joukkojen miesvoima on nyt yli 1,100,000 miestä. Kolme armeijakuntaa on järjestetty, joissa kussakin on 225,000—250,000 miestä. March lisäsi, että taistelurintamalla oli nyt 31,000 miestä, joista toiset olivat siihen määrään harjoitettuja että saattoivat olla tarkeana apuna äärimmäisessä hätätilassa. Heinäkkuun 5 päivään mennessä oli Ranskassa lähetetty yli 250 sotalentokoneita yksinomaan Amerikan joukkoja varten.

Äiti poltti itsensä ja neljä lastaan

Montreal, 12 p. heinäk. — Mrs. Philorund Dupont teki lopun itsestään ja neljästä alakäisestä lapsestaan polttamalla itsensä ja lapsensa asuntoonsa. Hän oli, sikäli kuin luullaan, avannut kaasuohjelman huoneeseen ja kaatanut öljyä lattialle, sekä asettuunsa lastensa viereen vuoteeseen syyttävänä öljyn lattialla tukeen saaden aikaan huoneessa kaasuräjähdyksen, joka korynsi kaikki kuoliaaksi. Hän oli jättänyt jälkeensä kirjeen, jossa hän sanoi haluavansa lähteä taivaaseen ja aikovansa ottaa mukaansa pienet lapsensa.

Paperitehtaan isäntiä kuulustellaan

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 13, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Washington, D. C., 11 p. heinäk. — Sota-työselkkäusneuvosto on ilmoittanut Crown-Willamette ja Hawley Pulp & Paper paperitehdas-yhtiöiden isännistölle, että yhtiöitten on annettava neuvostolle selostus Oregon Cityssä, Oregonissa asianomaisten paperitehtailta vallineesta työselkkäuksesta. Kuulustelu on määrätty toimitettavaksi t.k. 12 p. Kysymyksessä on useita kuukausia kestänyt lakko paperitehtailta, jotka ei vielä ole virallisesti päättyneet.

Englanti lähettää edelleenkin sotajoukkoja Kuolaan

Suomi ja Venäjä ryhtyvät piakkoin neuvottelemaan rauhasta

Mirbachin murhaaja telotettu

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 13, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Lontoo, 13 p. heinäk. — Muurmannin paikallishallinnon pyynnön johdosta Englannin hallitus lähettää parhillaan melkoisen suuria sotajoukkoja Kuolaan, ilmoitetaan virallisissa piireissä. Saksalaiset ovat uhanneet karkottaa liittolaisten ja amerikalaisien vähaiset joukot Muurmannin rannikolla.

Washington, 13 p. heinäk. — Tukholmasta valtiodepartementille saapuvien tiedontojen mukaan on Venäjä suostunut kohtaamaan Suomen edustajat rauhanneuvotteluissa.

Tukholma, 13 p. heinäk. — M. Aleksandrovitsh, yksi Saksan lähettilään kreivi von Mirbachin murhaajista, on telotettu Moskovassa, ilmoitetaan tänään. Toista murhaajaa, Bloomkin nimeltään ei ole vielä saatu kiinni.

Tshernoffin armeija ja Georžen oppi.

Washington, 12 p. heinäk. (U. P:n kirjeenvaihtajalta.) — Moskovan edustalle Tshernoffin johdolla saapunut talonpoikaissarmeija on ensimmäinen yksiväriopin kannattajista muodostunut armeija maailmassa.

Tshernoff on Henry Georžen opin kannattaja ja hän on koettanut soveltaa sitä Venäjän oloihin. Kerenskin ministeriosasto härtä pidettiin radikaalisimpana jäsenenä; nyt häntä pidetään bolshevikien keskuudessa vihattuna vanhoillisena. Tshernoffin johtama talonpoikaissarmeija on ensimmäinen yksiväriopin kannattajista muodostunut armeija maailmassa.

Tukholmasta tiedotettiin eilen, että "suunnaton talonpoikaissarmeija" oli saapunut Moskovan edustalle bolshevikijä vastaan. Kun Tshernoffista viemiksi kuultiin, ilmoitettiin hänen olevan Pietari-Paavalin vankilassa. Muuten tämän huhun talonpoikaissarmeijan ilmestymisestä Moskovan edustalle voi asettaa samaan epäilyttävään huhujen kategoriaan, joita Tukholmasta on tapana lähettää.

Koleera Pietarissa.

Lontoo, 12 p. heinäk. — Erästä Venäjältä langattomalla lennättimellä saapuvassa tiedonannossa ilmoitetaan, että koleera on päässyt raivoamaan Pietarin kurjissa oloissa, niittäen satoja uhreja päivittäin.

Kenraali Muravjeff oli petturi.

Lontoo, 12 p. heinäk. — Venäjältä ilmoitetaan virallisesti, että tšekkiläis-slovakkeja vastaan lähetettyjen bolshevikijoukkojen komentaja kenraali Muravjeff on tehnyt itsemurhan. Tiedonannossa, joka tuomitsee Muravjeffin kavaltaiseksi, sanotaan: "Hän antoi väärän ja petollisen määräyksen joukoilleen, kohdistaa hyökkäyksen soviittihallitusta vastaan. Hän komensi miehensä marsimaan Moskovaan päin, ja samaan aikaan hän teki hyökkäyksen Simbirskin kaupunkiin. Volgan seuduilla. Sovietin sotajoukot kieltäytyivät kuitenkin noudattamasta hänen määräyksiään, pysyen uskollisina soviittihallitukselle. Huomattuaan, että sotajoukot eivät seuranneet häntä vallankumouksen kavaltaamisessa, petturi Muravjeff ampui itsensä."

"Tšekkiläis-slovakkilaisella rintamalla on nykyään hiljaista ja tilanne on turvallinen. Sotajoukot valmistavat uutta hyökkäystä tšekkiläis-slovakkeja ja valkokaartilaisia vastaan."

Montanan kaivosmiesten palkanylennyskysymys hallituksen käsissä

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 13, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Washington, D. C., 12 p. heinäk. — Sota-työselkkäusneuvosto on Metal Mine Workers Union ja Anaconda Copper Mining Co. ja muitten Silver Bow kauntin kaivantoyhtiöitten ja työläisten välisen jutun työläisten palkanylennyksestä siirtänyt sotatarvikkeiden tuotantohallitukselle (War Industries Board) koska niin on päätöslauselmassa selitetty, palkanylennyskysymystä ei voida tyydyttävästi ratkaista käsittelemättä samalla kuparinhintakysymystä.

Coeur d'Alenen kaivantomiehille myöskin palkanylennystä.

Spokane, Wash., 12 p. heinäk. — Coeur d'Alenen kaivantoseudulla Idahossa on kaivantomiehille ylennetty palkkaa 50c päivälle, jotta se nvykään on \$5.25 päivässä. Palkanylennystä annetaan kaikille sekä kaivannoissa, että sulimoissa työskenteleville miehille, joita lasketaan olevan noin 7,000.

Asevelvollisuuden palkkoilijoita Quebecin metsissä

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 13, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Quebec, heinäk. 12 p. — Tänne saapuneet matkustajat kertoivat, että vähintään 200 asevelvollisuusijässä olevista karkkoilijoista pilleeskele St Anne de La Peraden tienoilla metsikössä. Karkkoilijointen kerrotaan olevan hyvin varustettuna ampuma-aseilla ja leiriytynään edulliseen asemaan. Leirin ulkopuolella on vartijaketju, jonka läpi vartijat eivät laske ketään tuntemattomia henkilöitä menemään sunnalle, jossa karkkoilijain leiri sijaitsee. Telefoonitse tiedusteltua seudun asukkailla on saatu selitys, etteivät he ole kuulleet mitään koko karkkoilijain leiriytymisestä.

Liittolaiset juhlat Bastiljin päivää

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 13, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Washington, 12 p. heinäk. — Presidentti Wilson lähetti tänään juhla-adressin Ranskan kansalle esittäväksi Bastiljin kukistumisen vuosipäivänä, heinäkuun 14 p:nä. Adressin sisältöä ei julkaistu vielä.

Heinäkuun 14 p:nä vedetään kaikilla harjoitusleireillä Ranskan trikolor puolittokseen.

Englanti juhlii paria päivää aikaisemmin.

Lontoo, 12 p. heinäk. — Brittiläinen valtakunta juhli tänään kuninkaallisesta määräyksestä "Ranskan-päivää". Ranskan lippu oli vedetty julkisten rakennusten katolle. \$1,250,000 kerättiin Ranskan Punaselle Ristille.

Turkki vastaa Amerikalle

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 13, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Washington, 12 p. heinäk. — Yhdysvaltain kyselyyn on Turkin hallitus vastannut Ruotsin välityksellä, että mitään varmoja tietoja ei ole vielä voitu saada Amerikan lähetystaloon hyökkäyksestä Tabrisissa, Turkki ilmoittaa lähettävänsä selityksen niin oian kuin on toimitannut tutkimuksen asiassa.

Kenkien tekijät lakkoutuivat

Haverhill, Mass., 12 p. heinäk. — Allied Shoe Workers Union jäsenet kahdeksakymmenessä tehtaat lakkasivat työstä tänään. Seisauttaen työt tehtäissä. Lakkoon ottaa osaa 2,500 työläistä. Lakkolaiset vaativat palkanylennystä 20—25 prosenttia.

SÄHKÖSANOMATIETOJA

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 13, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

(U. P:n sähkösanomia Toverille)

Senaatissa riidellään Venäjän ohjelmasta.
Washington, 13 p. heinäk. — Vilkas riita hallituksen Venäjän-ohjelmasta on puhjennut senaattissa. Senaattori Poindexter teki kiivaan hyökkäyksen, väittäen hallituksen tekevän suuren erehdyksen hajottaessaan miesvoimaa ja tarpeita Venäjälle bolshevikien käytettäväksi. Senaattori tuumi, että bolshevikille lähetetty apu ei tulisi koskaan käytettyksi Saksaa vastaan.

Tämä tiedonanto on ensimmäinen vihjaus, että hallitus olisi päättänyt antaa minkäänlaista apua bolshevikille, joka edellyttäisi soviittihallituksen tunnustamista. Poindexterin puheesta saa kuitenkin sellaisen käsityksen, että hallitus olisi päättänyt avustaa bolshevikia sotatarvikkeilla ja miehillä. Mitään varmaa tietoa ei ole Venäjään sautuutamisesta annettu, joten saadaan edelleenkin vain arvailua ja odottaa tapahtumien kehitystä.

Bolshevikija vangittu.

Kööpenhamina, 13 p. heinäk. — Vastavallankumoukselliset piiritäivä ja ottivat vangiksi 2,000 Muurmannin rannikolle lähetettyä bolshevikisotilasta. Miehät riisuttiin aseista ja palautettiin takaisin Moskovaan.

Huhuja Hindenburgin kuolemasta.

Amsterdam, 13 p. heinäk. — Belgialainen sanomalehti Les Nouvelles on jälleen nostanut liikkeelle huhun Hindenburgin kuolemasta, ilmoittaen erään Saksasta saapuneen tiedon mukaan, että kenraali oli kuollut halvaukseen myrskynen kohtauksen jälkeen keisarin kanssa. Riita oli johtunut erimielisyydestä Pariisin hyökkäyksestä.

Seitsemän työläistä saanut surmansa raitiotieonnettomuudessa.

San Francisco, 13 p. heinäk. — Seitsemän työmiestä sai surmansa tänä aamuna raitiotievaunun suistussa pois kiskoilta äkkinäisessä käänteessä, jolloin vaunu kellahti kumoon ja pirstoutui. Paitsi surmansa saaneita, lisäksi 9 haavoittui vaarallisesti. Vaunu oli täynnä työpajoihin kiirehtiviä työmiehiä ja vaunu ajoi lujaa vauhtia. Vaunun moottorimies Sweetman on vangittu.

Brüsselissä verinen meteli.

Amsterdam, 13 p. heinäk. — Täällä on saatu tietää, että Brysselissä askettain kauputorilla tapahtuneessa metelissä saksalaiset sotamiehet tappoivat viisi belgialaista talonpoikaa ja viisitoista haavoittui. Meteli syntyi kun saksalaiset upseerit takavarikoivat myytäväksi tuotuja vihanneksia.

Saksan sosialistit eivät myönnä enää sotavaroja.

Kööpenhamina, 13 p. heinäk. — Valtiopäivien yleisvaliokunta päätti hyväksyä ehdotuksen 15,000,000,000 sotalainan ottamisesta. Vähemmistö, sosialistien ja puolalaisten edustajat, eivät ottaneet osaa äänestykseen.

Amerika lainannut yli 6 biljoonaa dollaria

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 13, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Washington, 12 p. heinäk. — Rahastodepartmentista luovutettiin Englannille \$175,000,000 lisälainaa, joka Robottaa sille annettujen lainojen yhteissumman \$3,345,000,000. Liittolaisille on Amerikasta nyt lainattu kaikkiaan \$6,266,590,000.

KAHANAMOKU LYÖNYT MAILMANENNÄTYKSEN

Chicago, 12 p. huhtik. — Mailmankuulu hawajilainen uimamestari Duke Kahanamoku oli tänään mailmanennätyksen 60 jaardin uinnissa, suorittaen matkan 29 ja yksi viidesosa sekunnissa. Entinen saavutus oli 32 sekuntia.

Saksan sota-bond. myyty \$100,000,000 Amerikassa

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 13, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

(U. P:n sähkösanomia Toverille)

Washington, 12 p. heinäk. — Sen jälkeen kun Yhdysvaltain yleisyyttäjänpulainen Alfred L. Becker, New Yorkista, paljasti, että St. Louisissa asuva Buschin perhe (omistava suuria olutpanimoja) oli sijoittanut \$1,000,000 Saksan sota-bondeihin, ilmoittivat hallituksen salaisen toimiston virkailijat, että heidän käsissään on jatkuvinkin täydellisen nimilista kaikista henkilöistä, jotka Yhdysvalloissa ovat ostaneet saksalaisia bondejia.

Listalle on kerätty yli 20,000 nimeä, joka on tulos kaksi vuotta kestäneestä salaisesta työskentelystä. Myydyt arvopaperit oli merkitty miiniksi oienille summille kuin \$50.00.

Saksan bondejia oli Amerikassa myyty arviolta kuudessa eri jaksossa. Bondejia saivat liikkeelle monet pankit ja luottoyhtiökset, joista johtavana välittäjänä oli Trans Atlantic Trust Co., jonka virkailijat vangittiin eilen.

Bondien myynnillä hankittu summa oli melkoisen suuri, joskin lienee alle \$100,000,000, josta syyttäjänapulainen Becker oli summan arvioinut.

New York Mailin juttu.

New York, 12 p. heinäk. — Tri Edward Rumely, Evening Mailin entinen kustantaja, joka vangittiin vääränvalan teosta syytettynä, todistaessaan sanottu lehden oimistussuhteita, ilmoitti tänään, että jos senaatti haluaa toimittaa tutkinnon lehden sisäisistä asioista, luopuu hän vapaaehtoisesti lakien takaaomasta oikeudesta, joka estää jonkun liikkeen finanssiosien paljastelun.

Hallitus svvttää, että Evening Mail oli ostettu Saksan rahoilla ajamaan keskusvaltain etuja tässä maassa.

SALAINEN VIINAPOLTTIMO LÖYTYI.

Bay City, 12 p. heinäk. — Tillamook kauntin Campbell vangitsi kaksi veljestä, Albert ja Clark Smithin, jotka asuvat muutama mailin päässä Miami joen suulta, jossa heidän on tavattu keittelevän kotitekoista viinaa. Tillamookissa tuomarin tutkinnossa vangituit vaitteita kokeilleensa ainoastaan viinan keittämistä ja kun viranomaisilla ei ollut mitään todisteita siitä, että miehet olisivat valmistaneet viinaa enemmältä, taikka yrittäneet kaupata sitä muualle, lastettiin heidät menemään.

Viinoja takavarikoitiin.

Newport, Ore., 12 p. heinäk. — Valtion miilispoliisit Isham ja Fisher takavarikoivat täällä noin 100 quarttia viinejä ja whiskeyä käsittelevän kätehtyn väkijoumavaraston. Väkiuomien omistajasta ei ole varmaa tietoa.

HALLITUS RAKENTAA TYÖVÄENASUNTOJA BREMERTONIN, WASH.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 13, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Bremerton, Wash., 12 p. heinäk. — Työministeristö rakennuttaa tänne työläisasuntoja rakennuttaen ensiksi 250 taloa, jotta rakentaminen aletaan heimiten, niin on täällä virallisesti ilmoitettu. Talot rakennetaan laivastoasemalla olevissa työpajoissa työskenteleville työläisille vuokrattaviksi.